

ONS SEIZOEN

2 0 1 5 - 2 0 1 6

Deze publicatie is een gezamenlijk initiatief van:

KNVB | EXPERTISE
Centrum voor Onderzoek & Kennismanagement Delft Voetbal

FBO
FEDERATIE VAN BUITENLANDSE VOETBAL ORGANISATIES

SEIZOEN VOL ENERGIE

ONS VOETBAL

P 4

Beste clubs, beste fans, beste media, beste spelers, beste bestuurders, beste sponsors, beste vrijwilligers; beste iedereen die ons betaald voetbal in 2015-2016 intensief heeft mogen beleven.

Elk met een eigen, onmisbare bijdrage aan een voetbaljaargang die bol stond van passie en prestaties. Op sportieve en vele andere fronten. Daar blikken we graag nog regelmatig op terug!

Helden, overal in Nederland

Een titelstrijd in de Eredivisie om tot in de laatste seconden u tegen te zeggen – zeker in Eindhoven. Een kampioen in de Jupiler League uit het Rotterdamse Oude Westen, die flink overtuigde. Hun stadgenoot uit Zuid die na een lastige episode 'toch maar even' met unieke statistieken de KNVB beker binnensleepte. Een verrassend Europees ticket én een promotie richting het oosten des lands. Een terugkeer van oude helden. Nieuwe namen die zijn opgestaan. Goals, heel veel. Spanning, enorm. Winst, op vele vlakken. Teleurstelling, uiteraard. En strijd, veel strijd, om duels, prestige, succes en lijfsbehoud.

Sympathie

Het was soms ook even (behoorlijk) slikken. Zoals bij het overlijden van onze allergrootste icoon ooit. En bij de penibele toestand van een volksclub die, in de kern, eigenlijk gewoon op ieders sympathie kan rekenen. Toch gingen gelukkig het samen genieten en het Voetbal voorop. En ook Fans, Clubs en Partners verdienden een hoofdletter. Ze horen bij elkaar en lieten van zich horen, meer dan ooit.

Popelen

De vrijkomende energie dankzij de continue zin in vernieuwing onder alle vaderlandse BVO's (Betaald Voetbalorganisaties), is weer een bron voor volgende innovaties. Sponsors zijn oprecht betrokken en popelen om nog meer tot stand te brengen. Supporters en regio denken creatief en welgezinnd met hun cluppie mee, en vice versa. Het resultaat: toenemend enthousiasme, cijfers die tot de verbeelding spreken, grote maatschappelijke waarde die al in vele euro's is uit te drukken, en natuurlijk voldoening, vooruitgang, extra veiligheid en vitaliteit.

Herbeleven

Het (betaalde) voetbal is en blijft een tak van sport om van te houden. We herbeleven een seizoen vol inspiratie, en bouwen daar ook in het bijzondere voetbaljaar 2016-2017 (zie pagina 38) gezamenlijk op voort!

P 14

ONZE FANS

ONZE PARTNERS

P 22

P 30

ONZE WAARDE

ONS VOETBAL

2015-2016: wat een sportief en spannend seizoen. Ons land brengt uitzonderlijk talent voort en wij mogen het van dichtbij aanschouwen. We hebben genoten, van onze lokale helden tot aan onze internationale toppers in spé. Arbiters, spelers, opleiders, staf en coaches: bedankt!

PSV Landskampioen, hoofdtoernooi Champions League

Ajax ➔ Derde voorronde Champions League

Feyenoord ➔ Hoofdtoernooi Europa League

RZ ➔ Derde voorronde Europa League

SC Cambuur ➔ Naar Jupiler League

Na play-offs:

Heracles Almelo ➔ Derde voorronde Europa League

Willem II ➔ Blijft in Eredivisie

De Graafschap ➔ Naar Jupiler League

EINDSTAND EREDIVISIE

1	PSV	34	26	6	2	84	[88-32]	10	N.E.C.	34	13	7	14	46	[37-42]
2	Ajax	34	25	7	2	82	[81-21]	11	ADO Den Haag	34	10	13	11	43	[48-49]
3	Feyenoord	34	19	6	9	63	[62-40]	12	sc Heerenveen	34	11	9	14	42	[46-61]
4	AZ Alkmaar	34	18	5	11	59	[70-53]	13	FC Twente	34	12	7	15	40 (-3)	[49-64]
5	FC Utrecht	34	15	8	11	53	[57-48]	14	Roda JC Kerkrade	34	8	10	16	34	[34-55]
6	Heracles Almelo	34	14	9	11	51	[47-49]	15	SBV Excelsior	34	7	9	18	30	[34-60]
7	FC Groningen	34	14	8	12	50	[41-48]	16	Willem II	34	6	11	17	29	[35-53]
8	PEC Zwolle	34	14	6	14	48	[56-54]	17	De Graafschap	34	5	8	21	23	[39-66]
9	Vitesse	34	12	10	12	46	[55-38]	18	SC Cambuur	34	3	9	22	18	[33-79]

Hoe enerverend kan het zijn?

Voor de zevende (!) keer deze eeuw bood de titelrace in de Eredivisie spanning tot op de slotdag. Na 2002 (Ajax nipt voor PSV), 2003 (PSV nipt voor Ajax), 2007 (PSV nipt voor Ajax en AZ), 2008 (PSV nipt voor Ajax), 2010 (FC Twente nipt voor Ajax) en 2011 (Ajax in rechtstreeks duel nipt voor FC Twente) pakte in 2016 niet Ajax, maar PSV de landstitel. Wederom nipt. En welverdiend.

PSV-coach Phillip Cocu, voorafgaand aan:

"Er is geen enkele tegenstander waartegen je op voorhand kan zeggen 'we gaan wel even aan het doelsaldo werken'. Het gaat allereerst om wedstrijden winnen."

9 APRIL: WILLEM II

"Ik denk dat wij, als wij vier wedstrijden winnen, kampioen worden."

16 APRIL: RODA JC

"Er is een nieuwe positieve situatie ontstaan op de ranglijst, die beter is dan verwacht. Daar ben ik wel tevreden mee."

19 APRIL: VITESSE

"Ik heb dit in 2007 als speler zelf meegemaakt (PSV pakte tegen Vitesse de titel in de laatste speelronde, red.). Die wedstrijd gaf aan dat je altijd tot de laatste seconde moet doorgaan. In voetbal loopt het bijna nooit zoals verwacht."

1 MEI: SC CAMBUUR

"Natuurlijk heeft Ajax de beste papieren, maar dat geeft geen garantie dat het hen lukt."

8 MEI: PEC ZWOLLE

"Heel het land had ons afgeschreven, maar we zijn er voor blijven gaan. Dit is een verdiend kampioenschap. Zo'n ontknoping is geweldig. Ik ben heel trots op dit team. Juist als niemand meer rekening met je houdt, is de titel binnenhalen extra mooi. Ik ga genieten!"

Bron: PSV.nl

Ajax-coach Frank de Boer, voorafgaand aan:

"Het morsen van punten kan je duur komen te staan. Maar als we de laatste vijf wedstrijden winnen, zijn we kampioen."

9 APRIL: SC CAMBUUR

"Zekerheid heb je nooit. We mogen geen offday meer hebben, laat dat duidelijk zijn."

17 APRIL: FC UTRECHT

"Als je later alles gaat relativeren, dan zijn dit wel de mooiste weken. In sport draait het om spanning en druk, maar uiteindelijk geeft het ook energie."

20 APRIL: SC HEERENVEEN

"Prachtig als de strijd pas op de laatste speeldag wordt beslist, maar dan wel met Ajax aan de goede kant van de streep."

1 MEI: FC TWENTE

"Natuurlijk mag het niet meer mis, maar zolang het laatste fluitsignaal nog niet heeft geklonken, hebben we nog niets."

8 MEI: DE GRAAFSCHAP

"Dit is een boze, nare droom. Nog niet te bevatten eigenlijk. Het zal wel een tijdje duren voordat dit een plekje heeft gekregen."

Bron: Ajax.nl

Sparta Rotterdam Kampioen Jupiler League...

Sparta Rotterdam ➔ Naar Eredivisie

Play-offs ronde één:

MVV Maastricht, Almere City FC, FC Volendam, FC Emmen

Naar play-offs halve finales:

MVV Maastricht, Almere City FC

Rechtstreeks naar play-offs halve finales:

Go Ahead Eagles, VVV-Venlo, FC Eindhoven, NAC Breda

Na finales play-offs:

NAC Breda ➔ Blijft in Jupiler League

Go Ahead Eagles ➔ Naar Eredivisie

...en kampioen Gouden Stieren

Jaarlijks is er een Gouden Stier voor de kampioen, de beste speler, het beste talent, de beste trainer en de topscorer van het seizoen.

Beste speler Thomas Verhaar

"Het wordt iedere keer mooier en mooier. Ik hoop dat het nog lang niet klaar is. In elk geval is nu de Eredivisie een prachtige nieuwe uitdaging."

Beste talent Denzel Dumfries

"Volgens mij winnen verdedigers niet heel vaak een prijs, prachtig dat ik 'm heb. In het begin was ik geen basisspeler, dus ik heb me erin geknokt. Jammer dat het seizoen is afgelopen. Het was fantastisch in alle opzichten."

Beste trainer Alex Pastoor

"Het was een grandioos seizoen. Waar ik vooral van heb genoten is dat we ons hebben gehouden aan wat we hebben voorbereid. We geloven in wat we doen en zijn dat blijven doen. Zeker als dat resulteert in het kampioenschap, dan is dat een echte bekroning. En deze prijs zie ik óók zo."

EINDSTAND JUPILER LEAGUE															
1	Sparta Rotterdam	36	24	7	5	79	(83-40)								
2	VVV-Venlo	36	23	6	7	75	(85-39)	11	Jong PSV	36	13	9	14	48	(51-71)
3	NAC Breda	36	20	7	9	67	(84-42)	12	SC Telstar	36	12	8	16	44	(57-64)
4	FC Eindhoven	36	19	6	11	63	(55-44)	13	Helmond Sport	36	11	9	16	42	(52-59)
5	Go Ahead Eagles	36	18	7	11	61	(61-41)	14	FC Dordrecht	36	11	7	18	40	(47-67)
6	FC Volendam	36	14	10	12	52	(54-40)	15	Achilles'29	36	10	9	17	39	(43-61)
7	FC Emmen	36	15	6	15	51	(58-57)	16	Fortuna Sittard	36	11	6	19	39	(41-74)
8	Almere City FC	36	14	8	14	50	(68-66)	17	FC Den Bosch	36	9	11	16	38	(47-53)
9	Jong Ajax	36	13	11	12	50	(59-57)	18	RKC Waalwijk	36	7	11	18	32	(41-66)
10	MVV Maastricht	36	14	8	14	50	(52-60)	19	FC Oss	36	7	8	21	29	(43-80)

Topscorers

EREDIVISIE
27
goals

Eredivisie

Vincent Janssen

Topscorer, groot talent en Oranje-debutant

“Toen ik vanuit de jeugd van Feyenoord naar de Jupiler League ging, dacht ik: dit is een nieuwe stap. Ik wilde er gewoon alles uithalen en vond het fijn dat Almere City me een kans gaf. Anders was ik misschien tweede of derde spits geworden bij een club uit de Eredivisie. Ik kon de Eredivisie nog niet aan dus dit was voor mij een goede leerschool, een mooi podium om me te ontwikkelen.”

In interviews gaat het vaak over Feyenoord en AZ, en dat begrijp ik wel, maar in mijn ogen zou Almere City ook wat meer credits moeten krijgen. Ik heb me er top kunnen ontwikkelen, met goede faciliteiten en goede mensen. Verder is het spel in de Jupiler League vrij fysiek, het is echt mannelijk voetbal vind ik. Hoewel we bij Almere trouwens verzorgd speelden hoor. Maar fysiek ben ik ook echt sterk geworden. Het is vaak een-op-een, er wordt veel duelkracht gevraagd. En ik heb geleerd rustig te blijven voor de goal. Mede daardoor kon ik in mijn tweede jaar de stap naar de Eredivisie maken.”

Profijt van de Jupiler League leerschool?!

“Nou, misschien wel de winnende goal die we met Oranje maakten tegen Engeland op Wembley. Daar gebruik ik mijn lichaam goed om de bal uiteindelijk bij Luciano Narsingh te kunnen afleveren. Dat heb ik wel geleerd in de Jupiler League; hoe je fysiek het best je duel kan aangaan.”

Kenneth Perez,
analist FOX Sports:

“Vincent bewijst hoe je vooral dankzij intrinsieke motivatie en hard werken ver kunt komen.”

Jeugd Feyenoord → Jupiler League → Eredivisie → Oranje!

Gemiddeld
aantal doelpunten
per wedstrijd

EREDIVISIE
2,98

Hoogste aantal
vergeleken met
top 5 Europese
competities

JUPILER LEAGUE
3,16

JUPILER LEAGUE
28
goals

Jupiler League

Ralf Seuntjens

Gouden Stier topscorer

“Vorig seizoen waren het er zeventien bij Telstar, nu in mijn eerste jaar bij VVV-Venlo zijn het er 28. Dat aantal doelpunten heeft mezelf ook wel verrast. Ik ben dus een tevreden jongen.”

AANTALLEN GEDEBUTEERD IN BETAALD VOETBAL

EREDIVISIE		JUPILER LEAGUE	
PEC Zwolle	6	Jong PSV	13
Vitesse	6	Achilles'29	8
AZ Alkmaar	5	MVV Maastricht	7
SC Cambuur	4	Almere City FC	6
Feyenoord	3	FC Volendam	6
FC Groningen	2	Helmond Sport	6
FC Twente	2	RKC Waalwijk	6
Heracles Almelo	2	FC Oss	6
ADO Den Haag	1	FC Dordrecht	5
De Graafschap	1	Sparta Rotterdam	5
FC Utrecht	1	FC Den Bosch	4
N.E.C.	1	FC Emmen	3
Roda JC Kerkrade	1	Go Ahead Eagles	3
SBV Excelsior	1	NAC Breda	3
sc Heerenveen	1	SC Telstar	3
Willem II	1	FC Eindhoven	2
PSV	0	Fortuna Sittard	2
Ajax	0	VVV-Venlo	2
		Jong Ajax	1

Sensatie, primeurs en 309 keer juichen

Aantal clubs aan de start: **85** ➔ Sensationele verrassing tot aan de halve finale aan toe: **Topklasser VVSB** uit Noordwijkerhout ➔ Totaal aantal goals: **309** ➔ Gemiddeld aantal goals per wedstrijd: **3,68** ➔ Finale met **twee cupfighters** onder dé cupfighters ➔ Feyenoord schuift enkel en alleen clubs uit Eredivisie terzijde, **een bekerprimeur** ➔ **Finalist FC Utrecht schakelt** onder meer bekerhouder FC Groningen en **kampioen PSV uit** ➔ **Topscorers, beiden 5 doelpunten:** Patrick Gerritsen (Excelsior '31) en Sébastien Haller (FC Utrecht) ➔ Zondag 24 april 2016: **eindstrijd nummer 98** ➔ **Feyenoord wint met 2-1**, doelpunten van Michiel Kramer en Dirk Kuyt, tussendoor maakt Ramon Leeuwin gelijk ➔ Voor het eerst **sinds 2008** feest op de Coolsingel, **KNVB beker numero 12 voor Rotterdam!** ➔ Feyenoord-coach Giovanni van Bronckhorst: "De beker winnen is een ultieme belevenis" ➔ **Feyenoord-topscorer Dirk Kuyt:**

"Prijzen winnen went nooit. Wat dat betreft zat ik de afgelopen jaren al in een bevoorrechte positie. Met Feyenoord een prijs winnen is echt onbeschrijfelijk. Dat was de droom die ik wilde verwezenlijken en waarvoor ik ben teruggekomen. De bekerwinst moet het begin zijn van meer succes voor de club. Je kunt niet in een keer van nul naar honderd, maar dit is een prachtige stap in de goede richting."

EREDIVISIE
19
goals

KNVB BEKER
4
goals

Beeld: Mirjam Smal

Jeugdopleiding FC Volendam

Succesvol in de luwte

"We kunnen heel tevreden zijn. Met al onze jeugdteams komen we uit op het hoogste niveau. In iedere lichting hebben we wel één of twee jeugdinternationals. Er zijn een paar mooie transfers naar jeugdopleidingen van Eredivisieclubs en ook uit het buitenland is er aandacht voor onze jongens."

De D1 speelde zelfs om het algeheel Nederlands kampioenschap. Voor Volendamse begrippen is dat allemaal uniek en best bijzonder, zeker gezien onze begroting. Ik ben trots op onze trainersstaf en organisatie. We zijn een profclub met een warm gevoel. Spelers krijgen hier veel speelminuten en kunnen zich meer in de luwte ontwikkelen. Onze identiteit is duidelijk; we investeren in het dorp, kweken er veel goodwill. We richten ons nadrukkelijk op eigen, regionale spelers en geven hen de kans om door te breken. Nee, we staren ons niet blind, maar zijn hier allemaal wel heel enthousiast."

Misha Salden

Hoofd jeugdopleiding & Technisch Coördinator, FC Volendam

Absoluut topseizoen

Een levenservaring

"Ja, dit was denk ik gewoon een heel goede prestatie. Op de juiste momenten pieken en Europees voetbal halen. Dat is knap, en had niemand verwacht. Het was heel erg mooi, leuk, gaaf. Voor ons allemaal bij en rond de club. En best even onwerkelijk."

Voor mij als beginnende hoofdtrainer was dit seizoen een continu proces van 'beter, beter, beter'. Het vak kent zoveel facetten. Pas in de praktijk ga je het allemaal écht beleven, 24 uur per dag. Het seizoen, met al die indrukken, was voor mij een levenservaring. Van het ene uiterste naar het andere, van lading kritiek tot uiteindelijk schouderklopjes. Toch ben ik altijd rustig gebleven en zo dicht mogelijk bij mezelf. Mede door dat houvast ben ik zo óók als mens enorm verrijkt."

En we doen het mooi met elkaar. Mijn gezin geeft me rust, en dat het zo goed ging komt ook door de mensen met wie ik werk. Ook zij helpen mij en begrijpen mij. Dat gaf een goed gevoel. In een – zeker voor een pas 38-jarige die 'zomaar' het vertrouwen krijgt – dynamisch, uitdagend en verrassend jaar."

John Stegeman

Coach, Heracles Almelo

Leeftijd

EREDIVISIE

25,38 Gemiddeld

➔ De jongste van de top 5 Europese competities!

Oudste speler 22-07-1980
Dirk Kuyt (Feyenoord)

Jongste speler 27-08-1999
Mitchell van Bergen (Vitesse)

Gemiddelde leeftijd van spelers die in actie zijn gekomen, gewogen naar aantal speelminuten.

JUPLER LEAGUE

24,79 Gemiddeld

Oudste speler 22-04-1977
Anthony Lurling (FC Den Bosch)

Jongste speler 01-01-1999
Gianluca Scamacca (Jong PSV)

Nationaliteiten

EREDIVISIE

53

311 Nederlanders
21 Belgen
12 Zweden
11 Denen
... en o.a.
1 Iranee

JUPLER LEAGUE

29

434 Nederlanders
38 Belgen
5 Duitsers
4 Denen
... en o.a.
1 Frans-Guyanees

Spelers met een dubbele nationaliteit waaronder de Nederlandse, tellen als Nederlander. Bij spelers met een dubbele nationaliteit zonder de Nederlandse, telt hun eerste nationaliteit.

Nieuw op een prachtig podium

Ik ben ontzettend blij dat ik mijn debuut heb mogen maken in het betaald voetbal. In de Jupiler League, een ideaal podium voor mij. Voor het eerst krijg je als scheidsrechter veelvuldig te maken met pers, media en beelden op tv, zelfs live. Je komt terecht in nog mooiere entourages. Je kan proeven van het hoogste niveau. En je krijgt heel erg de kans je persoonlijk te ontwikkelen.

De rol van scheidsrechter is een prachtige, maar ook moeilijke taak. In de Jupiler League merk je bovendien dat er bij controversiële beslissingen meer aandacht voor de scheidsrechter ontstaat. Het moment dat ik in deze competitie voor het eerst het veld opkwam, net als het moment waarop ik toen al na een aantal seconden mijn eerste gele kaart moest tonen, vergeet ik nooit meer. Het is de gezonde spanning van een nieuw avontuur. Een nieuwe weg, op naar een hoger niveau."

Joey Kooij (24 jaar)

"Een 'avondje NAC'. In Breda dus, tegen RKC Waalwijk. Qua maximum aantal toeschouwers ging ik van 4.000 in het amateurvoetbal ineens naar 17.000. Als je de catacombe uitloopt, de trap omhoog gaat in een bijna uitverkocht huis, dan praat je zeker over één van mijn mooiste ervaringen."

Scheidsrechters

EREDIVISIE	JUPILER LEAGUE
Aantal	Aantal
18	30

34 jaar Gemiddelde leeftijd in beide divisies

4 Debutanten Jupiler League
Freek van Herk, Christian Mulder, Joey Kooij en Steven van der Vrande

40 Wedstrijden Arbitrage 2.0
Met 48 Video Assistant Referees

559 Duels betaald voetbal van meest ervaren scheidsrechter Pieter Vink

36 Internationale aanstellingen
(zonder Team Kuipers EK)

Arbitrage 2.0 & de Video Assistant Referee

Doorbraak van formaat

De voetbalwereld – spelers, publiek, media, trainers – roept al lang om de hulp van techniek bij het moeilijke vak van arbitrage. Na jaren van lobbyen heeft de International Football Association Board (IFAB) besloten dat live testen met de Video Assistant Referee (VAR) wordt toegestaan. Dit betekent voor ons dat we in het nieuwe seizoen starten met het live testen van de video scheidsrechter. Een doorbraak dus in het seizoen 2015-2016 van formaat!

Als KNVB hebben we hierin een erkende voortrekkersrol gespeeld. We zijn bovendien blij met het opleidingstraject voor de VAR en hoe deze bijdraagt aan nog betere arbitrage. De vooruitzichten zijn sinds het voorbije seizoen rondt mooi. In 2016-2017 gaan we echt ontdekken wat de effecten zijn op scheidsrechters, Video Assistant Referees, spelers, trainers en publiek!"

Mike van der Roest

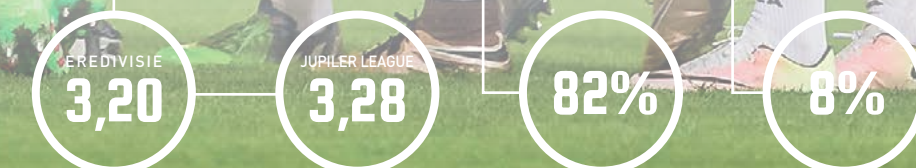
Technische Staf Scheidsrechterszaken betaald voetbal, KNVB

AANTAL GELE EN RODE KAARTEN EREDIVISIE					AANTAL GELE EN RODE KAARTEN JUPILER LEAGUE						
											
sc Heerenveen	65	3	FC Groningen	52	1	SC Telstar	64	5	Go Ahead Eagles	51	5
ADO Den Haag	63	2	PSV	50	1	FC Eindhoven	63	2	VVV-Venlo	51	2
Roda JC Kerkrade	60	2	SBV Excelsior	49	4	Helmond Sport	63	4	Achilles'29	49	4
De Graafschap	59	4	N.E.C.	47	3	Fortuna Sittard	61	3	FC Volendam	47	1
Heracles Almelo	57	1	AZ Alkmaar	44	2	FC Den Bosch	59	1	Sparta Rotterdam	46	0
Willem II	57	1	FC Twente	43	3	MVV Maastricht	59	3	FC Emmen	44	4
Feyenoord	55	2	FC Utrecht	43	5	Almere City FC	56	6	Jong Ajax	43	4
SC Cambuur	55	5	Vitesse	43	3	FC Oss	56	4	NAC Breda	43	4
PEC Zwolle	54	3	AFC Ajax	38	2	FC Dordrecht	54	5	Jong PSV	39	3
						RKC Waalwijk	54	7			

Gemiddeld aantal gele kaarten per wedstrijd

Geaccepteerde schikkingsvoorstellen na rode kaarten en tv-beelden

Aantal geseponeerde rode kaarten

ONZE FANS

Fans geven ons voetbal glans. Dat weten we allemaal. Maar ook de directe één-tweetjes tussen hen en de clubs, tussen de clubs en hen, nemen steeds meer verrassende vormen aan. Wat een beleving! Van hip virtueel tot op het persoonlijke vlak. En wat een gave ideeën, met nog veel resultaat ook.

Totaal aantal toeschouwers

5.929.990

EREDIVISIE

1.206.354

JUPLIER LEAGUE

Gemiddeld per club

» 19.379

EREDIVISIE

» 3.527

JUPLIER LEAGUE

Bezettingsgraad

EREDIVISIE

JUPLIER LEAGUE

Vrouwen in stadion

EREDIVISIE

JUPLIER LEAGUE

Zoon Fred Schonis junior (49)

"Sinds 1976 ben ik bijna altijd van de partij."

Opa Fred Schonis (72)

"Ik ga al ruim zestig jaar naar Vitesse. Zelfs Abe Lenstra heb ik nog tegen ons in actie zien komen."

Kleindochter Bo Schonis (23)

"Ik kom hier al een decennium. Van kinds af aan weet ik alle mogelijke opstellingen, spelersnamen, enzovoort. Meestal zitten we hier gezellig met zijn drieën, zoals nu tegen FC Utrecht."

Gehoord en gezien, bij Vitesse - FC Utrecht

Van generatie op generatie op...

Fred: Vroeger zaten mijn zoon en ik wel gescheiden, aangezien hij op Nieuw Monnikenhuizen voor 35 cent op de kindertribune kon zitten.

Bo: Als er geen Vitesse was, weet ik niet hoe vaak we elkaar zouden zien. Dit is eigenlijk een wekelijks momentje om bijeen te komen. Ooit zitten we hier wel met tien familieleden. Plus soms de buurman.

Fred: Het verrijkt het contact enorm.

Fred junior: We hebben ook een Vitesse app-groep. De hele week hebben we het al over de opstelling en ander nieuws. En we praten natuurlijk na en delen wedstrijdfoto's.

Bo: Het is zelfs zo erg geworden dat ik maar uit de app ben gegaan. Gek werd ik ervan.

Fred junior: We komen nu eenmaal uit Arnhem en we zijn met voetbal en Vitesse opgegroeid.

Fred: Kijk, hier, ik op de foto samen met onze aanvoerder Guram Kashia. We zijn groot fan van hem. Kashia is ook echt trots om voor Vitesse uit te komen.

VITESSE!!!

Bo: Sorry, dat is mijn vader. Als we bijvoorbeeld een counter beginnen, is hij niet stil te krijgen...

Vitesse scoort 1-0. Uitgerekend via... Kashia!

Fred junior: YES. Dat doet de aanvoerder dan toch maar weer even, hè! Fred knikt. Alleszins tevreden.

Seizoenkaart Eredivisie Goedkoopste € 119,00 (€ 7,00 per wedstrijd)

Los ticket Eredivisie Goedkoopste € 14,00

Duurste € 694,25 (€ 40,84 per wedstrijd)

Duurste € 87,50

Seizoenkaart Jupiler League*

Los ticket Jupiler League*

Goedkoopste € 87,00 (€ 4,83 per wedstrijd)

Goedkoopste € 9,00

Duurste € 365,00 (€ 20,28 per wedstrijd)

Duurste € 32,50

* Jong Ajax en Jong PSV niet meegerekend

Cruyff maakte het voetbal mooier dan iemand anders ooit zou kunnen >Hij was een revolutionair en een inspirator >Wereldberoemd, toch is hij altijd heel sympathiek, en gewoon heel Amsterdams gebleven >In zekere zin is hij onsterfelijk. Voor altijd #14 >Hij was een visionair die de wereld voetballes gaf >De weergaloze acties, passes, goals, staan in ons collectieve geheugen gegrift >Zo veel mooie herinneringen... Bedankt Johan >RIP Johan. A big inspiration and a hero. Meeting you was unforgettable >Een kunstenaar, vrije denker, en doener >Via hem kende de hele wereld Nederland en het Nederlandse voetbal >Enorm visitekaartje voor ons land, onvergetelijk als sportman en mens >Zijn revolutionaire voetbal zal voortleven >Hij was een superster, maar zonder sterallures >Hij heeft ons voetbal verrijkt en een nieuw gezicht gegeven >Hij heeft zich met hart en ziel ingezet om de sport voor iedereen toegankelijk te maken >Johan Cruyff was van ons allemaal >Football has lost a man who did more to make the

beautiful game beautiful than anyone in history >Grootste voetballer aller tijden is niet meer. Bedankt voor al het moois wat je ons hebt gegeven >Hij kon anders naar dingen kijken, op zo'n manier van: zo kun je het ook zien >Nederland heeft een gezicht in de wereld verloren >A very important man in my career >Hij heeft meer betekend dan voetbal alleen, hij is een icoon voor ons allemaal >Die tastbare jongensherinnering van een handtekening van hem, heb ik gelukkig nog >Voor mij nog niet te bevatten, maar mijn grootste held is er niet meer >Dit overstijgt Ajax. Hij had fans over de hele wereld >Johan Cruyff heeft voetbal mooi gemaakt >Zo brutaal, frivol, fluweel en sterk aan de bal zien we ze nooit meer >Blij dat ik deze legende op het voetbalveld heb mogen aanschouwen >Wat een grootheid en een mooi en markant mens >Een fenomeen dat zijn weerga niet kent in ons voetbal, in ons land, in de hele wereld >Cruyff was meeslepend in zijn spel, groots als trainer en inspirerend als criticus aan de zijlijn >Hij was een fenomeen, een legende en een inspirator voor iedereen >Het is voor de KNVB en het hele Nederlandse voetbal een groot verlies >Cruyff was een fenomeen als voetballer, trainer én analyticus >Hij was prikkelend en scherp en zette daarmee aan tot denken >Johan, ook na dit allerlaatste fluitsignaal zal niemand je vergeten...

>Johan was de beste voetballer van de wereld. Ik ben zó blij dat ik met hem heb mogen spelen >Een legende is overleden. Ik ben dankbaar voor de inspiratie die hij mij heeft gegeven >Hij is een stukje voetbalcultuur van ons land. Als zo iemand komt te overlijden, doet je dat een hoop >Een symbool van elegant spel, een inspiratie en een bron van bewondering voor de fans >Hij heeft zijn stempel gedrukt op de geschiedenis van het voetbal >Voor mij nog niet te bevatten, maar mijn grootste held is er niet meer >Dit overstijgt Ajax. Hij had fans over de hele wereld >Johan Cruyff heeft voetbal mooi gemaakt >Zo brutaal, frivol, fluweel en sterk aan de bal zien we ze nooit meer >Blij dat ik deze legende op het voetbalveld heb mogen aanschouwen >Wat een grootheid en een mooi en markant mens >Een fenomeen dat zijn weerga niet kent in ons voetbal, in ons land, in de hele wereld >Cruyff was meeslepend in zijn spel, groots als trainer en inspirerend als criticus aan de zijlijn >Hij was een fenomeen, een legende en een inspirator voor iedereen >Het is voor de KNVB en het hele Nederlandse voetbal een groot verlies >Cruyff was een fenomeen als voetballer, trainer én analyticus >Hij was prikkelend en scherp en zette daarmee aan tot denken >Johan, ook na dit allerlaatste fluitsignaal zal niemand je vergeten...

Johan Cruyff 1947-2016

“We hebben onze beste voetballer ooit, onze Nummer 14 en een grote voetbalvriend verloren. Daar zijn we kapot van. Johan bracht het Nederlandse voetbal naar grotere hoogten. Daar is de KNVB hem eeuwig dankbaar voor. En persoonlijk ga ik Johan, mijn vriend, enorm missen.”

Michael van Praag, Bondsvoorzitter, KNVB

Een warm hart voor FC Twente

“Met deze massale happening hebben we aan heel Nederland laten zien dat FC Twente hoe dan ook niet kapot te krijgen is.

Onze club hebben we hiermee een positieve boost willen geven, als één van de vele steuntjes in de rug bij de huidige benarde financiële positie. 'We' zijn alle supportersverenigingen van FC Twente en iedereen die FC Twente een warm hart toedraagt. Je club steunen in glorieuze tijden is simpel, maar er stáán in bizarre tijden zoals deze, is dubbel zo belangrijk.”

Nick Zwienerberg, Supportersgroep Vak P, over de 'Twente Leeft! Mars' in maart voorafgaand aan de thuiswedstrijd tegen PEC Zwolle.

Bron: FC Twente.nl

Beste supporters van Go Ahead Eagles,

Ik wil jullie bedanken voor de geweldige steunbetuiging naar aanleiding van het overlijden van mijn moeder. Vrijdag voelde ik mij zoals ik mij vaak voel tussen de duizenden supporters in het Rat Verlegh Stadion: gesteund door mensen met een passie en mensen met een voetbalhart. (...) Met een mooi gebaar hebben jullie een ontzettend grote impact gehad. Het laat zien dat jullie als supporters, net zoals die van mijn eigen NAC Breda, thuishoren op het hoogste voetbalniveau dat Nederland rijk is.

No act of kindness, no matter how small, is ever wasted.

Jelle ten Rouwelaar

Supporters Go Ahead Eagles steunen NAC-doelman Jelle ten Rouwelaar met staande ovatie na overlijden moeder.

10-jarige seizoenkaart?

In 2005 konden supporters vóóraf een tienseizoenenkaart kopen, uit liefde voor de destijds noodlijdende club. In de zomer van 2015 kwam er een nieuwe 'Club van 1912'.

De club is nu een decennium lang gegarandeerd van 1280 verkochte seizoenkaarten, en ook commitment en loyaliteit nemen toe. Meer dan ooit hebben we het gevoel dat we 'het samen doen'. Een clubmember geniet aanzien, maar krijgt als dank ook privileges. Zoals korting op de jaarlijkse kaartprijs en op merchandise, een 'fastlane' bij wedstrijddagen en een welkomstcadeau. En: tweejaarlijks is er een exclusieve Club-avond, waarop spelers en supporters elkaar op een eigenzinnige, vaak ludieke, Brabantse wijze leren kennen. Zo'n avond is absoluut goud waard.”

Perry Hendriks
Manager Communicatie, NAC Breda

Best bekeken wedstrijd Jupiler League

SPARTA ROTTERDAM – NAC BREDA | april 2016

138.000

unieke kijkers

10.599

toeschouwers in stadion

WOW – beleving met LED

"Het Philips Stadion is als eerste stadion in Nederland uitgerust met innovatieve LED stadionverlichting van onze founder Philips. Deze innovatie stelt ons in staat om de stadionbeleving significant te vergroten. Door de mogelijkheden van de verlichting te combineren met LED-boardings, stadionschermen en andere speciale effecten krijgt stadionbezoek echt een nieuwe dimensie."

Guus Pennings
Manager Marketing & Media, PSV

Méer primeurs voor PSV-supporters:

- ➔ Middenin het kampioensfeest – met VIRTUAL REALITY
- ➔ KERSTGROET SPELERS – online persoonlijk (!) aan de deur
- ➔ MOBIELE PERISCOPE Q&A in TwitterRoom SX
- ➔ PSV-APP: interactie van minuut tot minuut
- ➔ Dynamiek met een EIGEN DRONE

Beeld stadion: PSV

Social media

Totaal aantal volgers

EREDIVISIE CLUBS

f 4.288.706
t 1.806.238
o 724.113

JUIPLER LEAGUE CLUBS

f 180.773
t 162.970
o 35.195

Per 22 juni 2016. Betreft alleen de officiële hoofdaccounts van de clubs.

Groei aantal volgers in slotfase competitie

EREDIVISIE CLUBS

f +154.588
t +72.662
o +83.822

JUIPLER LEAGUE CLUBS

f +6.517
t +8.571
o +5.280

Periode 4 maart - 4 mei 2016.
Betreft alleen de officiële hoofdaccounts van de clubs.

Best bekeken wedstrijd Eredivisie

PSV – AJAX 20 maart 2016

➔ **966.000** unieke kijkers

35.000 toeschouwers in stadion

Club- en seizoenkaarthouders

Gemiddelde leeftijd

EREDIVISIE

45 jaar

JUPILER LEAGUE

48 jaar

Wil seizoenkaart verlengen

EREDIVISIE

87%

JUPILER LEAGUE

92%

Teamfoto anno 2015

De enige echte Utrechtse Nagwag

"Je ziet wat er kan ontstaan als je iets samen maakt, als een echte volksclub."

"Nostalgie máákt een club. Bovendien: kunst en voetbal, dat moet toch samen kunnen? Dat is mooi, vind ik. En het had ook zóveel uitstraling, kreeg zóveel media-aandacht."

De collectors items à 200 euro en posters waren ook in een mum van tijd weg. Net als de gesignde posters per speler. Je ziet wat er kan ontstaan als je iets samen maakt, als een echte volksclub. Wij hebben het bedacht, maar FC Utrecht heeft ons de vrijheid gegeven en ondersteund. Dat is toch uniek? Ook van spelers, staf en medewerkers, onze fotograaf Jeffrey en designer Nienke werd veel verwacht. We wilden Rembrandts De Nachtwacht zo echt mogelijk namaken, met lichtinval en al. Dat is fantastisch gelukt."

Mike Vermeulen

Bestuurslid Multimedia, SupportersVereniging FC Utrecht

Beeld: SVFCU

Beeld: RKC Waalwijk

Méér beleven dan voetbal alleen

"We willen warm en gemoedelijk zijn, zo dicht mogelijk bij onze fans staan. Waarom niet letterlijk, dachten we."

Dus zijn we met de spelers naar vele van onze 1200 seizoenkaarthouders thuis gegaan. In koppeltjes, in regio de Langstraat en in Waalwijk zelf. Om hen persoonlijk te bedanken en de hoop uit te spreken dat zij er volgend seizoen wéér bij zijn. We deden ook een member-get-member actie; geen betere ambassadeurs dan supporters en sponsors. De deur gaat open en je krijgt al gauw een bijzondere of grappige dialoog. Ook de spelers hebben we er nog echt over horen napraten."

Harten veroveren met After Eden Valentine Event

"Tot aan Zuid-Amerika, Indonesië en Engeland aan toe. Het idee om op Valentijnsdag onze mascottes te vervangen door lingerie modellen, werd wereldnieuws."

Lingerie kan heel stijlvol zijn. Onze vrouwelijke fans hadden gratis entree, met als motto: neem je vriendin ook eens mee naar RKC. De spelers gingen met de modellen van onze partner After Eden het veld op, er was een lingerie show in de businessruimte en alle bezoekers kregen een lot uit handen van een model. In de rust verrichtte Miss België de trekking – de prijzen waren lingerie gerelateerd – en na afloop leidde zij de persconferentie. De exposure was als gezegd 'giga'. Mooi, want we willen zoveel mogelijk uit onze relatie met sponsors halen. En als jonge club met jonge mensen zetten we RKC daarnaast graag af en toe op een leuke en ludieke wijze op de kaart."

Sander Mijnhijmer

Coördinator veiligheid & media, RKC Waalwijk

"De exposure was werkelijk giga."

Beeld: Alexander de Peltier

ONZE PARTNERS

Met kennis en kunde kom je ver. Dankzij slim samenwerken met een rijk arsenaal aan meedenkende sponsors en andere partners zijn profclubs tot extra veel in staat. Het leidt tot fraaie concepten, opmerkelijke activiteiten, zeer tevreden tv-kijkers, innovaties, stadions anno 2016 en... daar zijn jong en oud allen bij gebaat.

Totaal aantal unieke tv-kijkers

EREDIVISIE

13.663.000

Inclusief samenvattingen NP01 en FOX Sports & Eredivisie Highlights. Exclusief play-offs.

4.096.000

FOX Sports

Exclusief play-offs.

Gemiddeld aantal tv-kijkers per speelweekend

Vrijdag t/m maandag

EREDIVISIE

5.155.000

Live wedstrijden FOX Sports en samenvattingen NP01.

JUPILER LEAGUE

6.221.000

Inclusief samenvattingen SBS6 en FOX Sports & Jupiler League Highlights. Exclusief play-offs.

996.000

FOX Sports

Exclusief play-offs.

JUPILER LEAGUE

657.000

Live wedstrijden FOX Sports en samenvattingen SBS6.

Youngstars on tour Zomaar op het hoofdveld!

"Een groot opgezette, gevarieerde voetbalmiddag op ons hoofdveld; het was voor zo'n tachtig jonge kinderen hier een bijzondere gebeurtenis. We hebben er in onze regio veel goodwill mee gekweekt."

Marion van Vroenhoven, medewerker MVO bij FC Eindhoven, één van de BVO's die kinderen uit de omgeving een speelse en onvergetelijke eerste stadionervaring hebben kunnen bieden.

Met **Youngstars on tour** kunnen zij sporten op hetzelfde veld als hun lokale voetbalhelden dat ook doen.

Een perfect moment dus om al op jonge leeftijd supporter te worden van de Jupiler League.

In 2015-2016 mogelijk gemaakt door het kunstgras van Greenfields, partner van de Jupiler League.

Beeld: youngstarsontour.nl

Virtual Reality, waarachtig waar

“Doelpunten terugzien in 360 graden, heel intens.”

Sensationeel kun je deze bril, in combinatie met de virtual reality app, wel noemen. Doelpunten terugzien in 360 graden, virtueel aanwezig zijn bij een persconferentie of samen met de spelers het veld betreden; het is uniek. Onze supporters beleven in een andere dimensie bijzondere momenten in ons nieuwe stadion. Ook áchter de schermen en bijvoorbeeld tijdens een stadiontour. Met optimaal beeld en heel intens. Wij hadden als BVO de primeur, maar de mogelijkheden zijn eindeloos.”

Martijn van der Lee
Manager Marketing & Communicatie,
Heracles Almelo

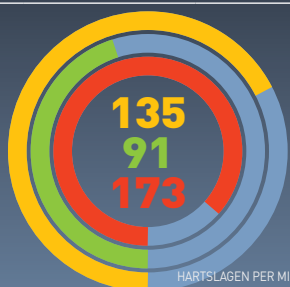
Hartslag van het legioen

Een representatief aantal van honderd Feyenoord-supporters droeg in november tijdens Feyenoord - Ajax een hartslagmeter. Hoeveel spanning komt er tijdens zo'n Klassieker op hun rood-witte hart te staan? Het was een ludieke actie, met een serieuze ondertoon. Want samen met onze partner Opel ondersteunen we de Hartstichting bij het streven iedereen die in Nederland een hartstilstand krijgt, binnen zes minuten te reanimeren.

Dat verdubbelt de kans op overleven. Jaarlijks kunnen we zo ongeveer 2.500 levens redden, maar er zijn dan wel bijna 170.000 burgerhulpverleners nodig in het zogeheten oproepsysteem. Daarop vestigen we graag de aandacht. Net als FOX Sports, dat tijdens de wedstrijd live de hartslag toonde. De campagne is zelfs bekroond met de SABRE-award voor meest impactvolle sponsoractivatie in Europa. Hopelijk leidt ook die waardering ertoe dat bij spannende momenten zoveel mogelijk harten sneller blijven kloppen.”

Bas Raemakers, Manager sponsoring, Feyenoord

HARTSLAGMETER FEYENOORDSUPPORTERS

135 00:38:00 DOELPUNT:
SVEN VAN BEEK
GEMIDDELDE HARTSLAG SUPPORTERS

91 GEMIDDELDE HARTSLAG WEDSTRIJD

173 HOOGST GEMETEN HARTSLAG

Home of Football, bij de promovendus

“Het was voor ons erg van belang onze sponsors bij de vernieuwbouw te betrekken.”

De nostalgie van voetbal, dat voel je hier nog. Midden in een woonwijk. En de authenticiteit is gebleven, ook na de vernieuwbouw. Zo is de Leo Halle Tribune volledig vernieuwd, en de hoofdtribune en Business Lounge zijn uitgebreid en gerenoveerd. Maar ons ‘pure’ voetbalstadion is nog altijd à la het Engelse Fulham's Craven Cottage. Bijvoorbeeld met zo'n typische ‘caple’ op het dak.

En aan de kopse kant een grote, steile tribune voor een imponerende sfeer. Een staalconstructie ónder het dak, waar je vanaf de tribune tegenaan kijkt. Een stoere, industriële look en veel baksteen. De lichtmasten hebben we kunnen behouden en zijn geheel zwart, met een prachtige uitstraling.

De upgrade qua capaciteit en faciliteiten was zonder groot onderscheid tussen sponsors en supporters. Een skybox? Weinig animo voor. Het type urinoir? Voor de fans hetzelfde als dat voor de sponsors! Ook de aannemers waren gelieerd aan Go Ahead Eagles. Dankzij hen zijn de reacties laaiend enthousiast. Het oude koesteren we. In de Jupiler League én in de Eredivisie.”

Martijn Hegeman
Management, Go Ahead Eagles

"We zijn gewoon de grootste sponsor van MVV.
Dat is iets heel bijzonders."

'Er eentje extra nemen' is nergens zo leuk als bij MVV Maastricht

“We zijn gewoon de grootste sponsor van MVV. Dat is iets heel bijzonders. Met onze stichting helpen wij als supporters de club al jarenlang zaken aan te schaffen met een mooie en concrete bestemming. En inmiddels doen we dat al twee jaar ook via de merchandising en de catering.

Wij verzorgen alles, als echte partner van de BVO. Met vier, vijf man van ons bestuur en op een wedstrijddag samen met twintig, vijftientig andere vrijwilligers. Afkomstig van de volleybal- tot de carnavalsclub en elders uit het verenigingsleven in Maastricht. Zo leggen we meteen een mooie, maatschappelijke verbinding.

Maar eigenlijk doet iedereen in het stadion mee, door te consumeren. Iedereen weet bij wijze van dat van elke 2 euro voor een biertje 1,30 naar MVV gaat. Dan is het leuk om er eentje extra te nemen, of in plaats van naar de McDonalds net iets eerder het stadion in te gaan voor een broodje. Ja, er heerst een sterk MVV-gevoel, waarbij het uitgegeven geld ook nog eens terugvloeit naar de club zelf.”

Jasper Jongen
Penningmeester, Veer Zien MVV

Partneractie PLUS en Eredivisie

Het aloude fenomeen voetbalplaatje ➔ Nieuwe dimensie: succesrecepten van de moeders van Eredivisiespelers ➔ Verzamelalbums voor zowel de voetbalstickers als recepten ➔ Handtekeningen- en fotosessies spelers Eredivisie in winkels ➔ Beloningskaart en stickervel ➔ Speciaal Eredivisie-kampioensbord ➔ Ouders inspireren een goede en gezondere keuze te maken voor hun kinderen ➔

“Mam, ik wil mijn eigen smoothie maken, koop jij de ingrediënten?”

Luuk uit Woerden, 10 jaar, druk bezig met zijn Kenneth Vermeer smoothie.

Boeren, Tuinders & Buitenlui verenigt u!

“Een sterke persoonlijkheid, onder de lat én daarbuiten. Jeroen Zoet bewijst zijn waarde, niet alleen voor PSV.”

Ronald de Boer
Analist, FOX Sports

Beeld: Bennie Wolters

“Een succesvolle themabox, compleet met boerenbont en kroppen sla.”

Beeld: De Graafschap

Gespot bij De Graafschap

Méér tevreden businessleden dan ooit

Het is even een klus. Maar gelukkig hebben we er op ingezet: gelijke prijzen voor alle sponsors, waarbij we *overall* de prijzen enigszins hebben verlaagd.

Dat schept rust en duidelijkheid. Het was niet een financiële drijfveer, toch levert het de club ook méér op. Onder meer omdat we de extra's die we eerst weggaven nu gewoon kunnen verkopen. Maar het allerbelangrijkste is simpel: sponsors voelen zich nu meer gewaardeerd. We hebben méér tevreden businessleden dan ooit.”

Martine Zuil
Directeur Commercie en Marketing, De Graafschap

Jeroen Zoet (PSV): Maatschappelijk Speler Eredivisie 2015!

Prijs mogelijk gemaakt door onder meer de VriendenLoterij, Maatschappelijk Partner Eredivisie

“Met de Boeren & Tuinders Box bieden we bedrijven in en rondom de agrarische sector en tuinbouw een thema-skybox. Een eigen platform voor boeren en tuinders dus, maar óók voor buitenlui. Toeleverings-, loon- en mechanisatiebedrijven, accountant, verzekeraars, agrarische makelaars, banken, enzovoort. Het gaat natuurlijk om voetbal, netwerken en kennisdeling. En ook om gezelligheid, kruisbestuiving en zaken doen. In augustus opende de burgemeester een compleet nieuwe box op de bovenste ring, met een enorme tuinschaar. Want deze thema-skybox is een zeer groot succes geworden. We wilden starten met twintig business seats, maar het zijn er intussen al 49!”

Henk Eising
Manager Commerciële Zaken, FC Emmen

ONZE WAARDE

Het is opvallend hoe groot de betekenis is van het betaald voetbal voor mens en maatschappij. Gezonde clubs houden ook hun achterban gezond. Bieden naast vertier ook perspectief aan velen. Die aandacht voor welzijn en vitaliteit betaalt zich uit. In keiharde euro's en blijde gezichten.

Vluchtelingendag

Voor even onbezorgd

“Toen ik drie was ben ik zelf met mijn ouders vanuit Syrië naar Nederland gekomen. Ik weet hoe het is om vluchteling te zijn. De kinderen hebben het lastig. Ik ben daarom blij dat ik een bijdrage kan leveren aan dit project.”

Mohammed Osman
Middenvelder (en op deze dag tolk) van Vitesse

“We vinden het mooi te zien dat sport verbreedert. We hebben het als club als erg waardevol ervaren dat wij deze kinderen een ontspannen dag hebben kunnen bieden, waarbij zij voor even de alledaagse problemen konden vergeten.”

Directie FC Den Bosch

Beeld: Henk van Esch

Het Centraal
Orgaan opvang
Asielzoekers (COA),
VluchtelingenWerk Nederland,
de Eredivisie, Jupiler League en
BVO's organiseerden in november
overal in Nederland een voetbalmiddag
voor jonge vluchtelingen en asielzoekers.

“Het voetbalveld is de grootste ontmoetingsplaats van Nederland. Voetbal is veel meer dan een spelletje. De maatschappelijke activiteiten van clubs zorgen voor verbinding met de regio en stimuleren de gezondheid en leefbaarheid van de maatschappij.”

Bert van Oostveen
Directeur betaald voetbal, KNVB

Bijdrage voetbalsector aan Bruto Binnenlands Product

ECONOMISCHE WAARDE VAN **€ 2,18 MILJARD**

WAARVAN **€ 1,33 MILJARD** DANKZIJ BETAALD VOETBALORGANISATIES

Eredivisie + Jupiler League =

€ 29.926.500	BELASTING AAN OVERHEID
± 3.000	PERSONEEL FULLTIME IN DIENST (INCLUSIEF SPELERS)
> 4.000	VRIJWILLIGERS
1.280.000	VRIJWILLIGERSINZET IN AANTAL UREN
928.818	ACTIEVE FANS (SEIZOEN- EN CLUBCARDHOUDERS)
4.345.000	PASSIEVE FANS
> 7.000.000	TOESCHOUWERS PER SEIZOEN
€ 34.800.000	INVESTERING IN JEUGDOPLEIDING
175	TRAINERS MET TRAINERSDIPLOMA
3.452	SPELERS IN OPLEIDING TOT PROFVOETBALLER

Bron: Rapport PwC 'De Kracht van Voetbal', januari 2015

“Ik had me zonder voetbal niet kunnen ontwikkelen tot wie ik nu ben als mens. Maar ik wil ook wat bereiken na mijn professionele voetballeven.”

Daan Bovenberg, sloot bij Excelsior dit seizoen al op 27-jarige leeftijd zijn voetballoopbaan af

Van professionele voetbalcarrière naar succesvolle maatschappelijke loopbaan

Spelers stellen een (nog) betere begeleiding bij deze wezenlijke overstap zeer op prijs:

- ➔ met individuele aandacht daar waar nodig, opleidingen en ontwikkelactiviteiten op maat
- ➔ ook de clubs zijn hierbij gebaat
- ➔ doordat zij zo proactief (oud-)spelers in een andere functie kunnen behouden.

“Zo bleek uit onderzoek onder 241 (oud-) profvoetballers, clubs, spelersmakelaars en ouders. Samen met onze sociale partners bieden we daarom op www.caovoorcontractspelers.nl info over zaken als verzekeringen, pensioen en opleidingen. De site geeft ook toegang tot onze Loopbaanportal, die spelers op de juiste koers houdt bij het vinden van een baan. Dit alles doen we samen met de vakbonden VVCS en ProProf. En sinds 2015-2016 staat ook de vacaturemodule Voetbaljobs op www.fbo.nl – openbaar – online. BVO's kunnen er al hun vacatures plaatsen, van kantoor- en vrijwilligersfuncties tot bestuursfuncties en stageplekken.”

Serge Rossmesl, Directeur, Federatie van Betaald voetbal Organisaties (FBO)

3X
buitengewoon veel waarde

“Drie echte volksclubs vanaf 2016 weer allemaal op het hoogste niveau, met elk hun unieke, specifieke karakter. In zuid, het 'Oude Westen', Kralingen en Krooswijk. Daar zijn we in Rotterdam, om meerdere redenen, ontzettend blij mee. Feyenoord had met de bekerwinst een prachtige afsluiting van het seizoen, maar doet ook 'in de stad' ontzettend veel. Sparta Rotterdam en Excelsior lijken relatief klein, maar zijn naast hun fraaie prestaties enorm zichtbaar en belangrijk in de wijken.

Er gebeuren zoveel mooie dingen. Op het veld, buiten het veld en dus zelfs buiten het stadion. Onze BVO's blinken jaarlijks uit in tot de verbeelding sprekende toernooien en andere projecten voor de jeugd. En zij dragen hier beduidend bij aan het bevorderen van vitaliteit voor jong en oud, sportparticipatie, de terugkeer van mensen op de arbeidsmarkt en ga zo maar even door.

De Rotterdamse economie groeit, het Rotterdams welzijn neemt toe. Het rapport 'De Kracht van Voetbal' geeft al aan hoeveel waarde het voetbal vertegenwoordigt. Dat kan ik niet genoeg onderstrepen, al is het nog niet eens altijd in euro's uit te drukken. En ondertussen beoefenen onze profclubs ook gewoon keihard topsport. Met in Rotterdam straks weer zes interessante derby's...!”

Adriaan Visser
Wethouder
Financiën,
Organisatie, Haven,
Binnenstad
en Sport, Rotterdam

"Ambtenaren en bestuurders van de gemeente Velsen vonden het geweldig dat de Witte Leeuwen het voor de gemeente opnamen."

Telstar verkwist niet, het levert een bijdrage

Highlights uit de ingezonden brief aan de Volkskrant, gepubliceerd op 5 maart 2016 van Pieter de Waard uit IJmuiden. De directeur van SC Telstar reageerde op kritiek in een uitzending van Nieuwsuur waarin werd gesproken over 'schandalige staatssteun in de voetballerij'.

- ➔ Ik weiger ons te laten wegzetten als een stelletje potverteeders
- ➔ Telstar is trots op de staatssteun die het gééft (en dus niet andersom)
- ➔ We hebben veertig werknemers in dienst, tientallen parttimers én een paar honderd vrijwilligers die iets zinnigs doen
- ➔ Quota van de overheid voor werknemers-met-afstand-tot-de-arbeidsmarkt, halen we fluitend
- ➔ Onze projecten behoeden de gemeenschap voor torenhoge kosten
- ➔ We inspireren mensen te (blijven) sporten, dromen en zich gezond te houden
- ➔ Wij betalen de gemeente een marktconforme huur, dus niet gesubsidieerd!
- ➔ Wij zijn een relevante organisatie (zie ook pagina 32!)

“Na deze brief heeft Telstar gemerkt dat sponsors en supporters trots waren doordat de club stevig stelling nam tegen tendentieuze berichtgeving. Ambtenaren en bestuurders van de gemeente Velsen vonden het geweldig dat de Witte Leeuwen het voor de gemeente opnamen. 'Buitenstaanders' merkten in zijn algemeenheid op dat ze nog nooit op deze manier tegen de waarde van het betaald voetbal hadden aangekeken. Ons voetbal heeft een imago van halen, halen, halen. Dit staat haaks op het feit dat we als werknemers, als vrijwilligers, als sponsors en als clubs juist véél brengen. We steunen de staat in financiële zin, maar eveneens in niet-materiële zin.”

Pieter de Waard
Algemeen directeur, SC Telstar

Vindt maatschappelijke betrokkenheid van hun club (zeer) belangrijk

FANS EREDIVISIE

85%

Roda JC G-Stars

Sterrendom in Kerkrade

“De dankbaarheid van de spelers en hun ouders... Het is vaak een compleet ander kind. Verzorgt zich beter, eet goed, wil naar de kapper en op tijd naar bed. Er verandert écht iets in het gezinsleven. Dankzij Roda JC G-Stars, ons vaste G-Team, en G-Stars United, waarbij kinderen met een beperking gratis bij ons sporten. Twee oud-spelers die werken bij zorginstellingen trekken de kar. Ook andere oud-spelers en onze huidige trainer en spelers sluiten regelmatig aan. Dat maakt wel indruk hoor...”

Onze G-Stars voetballen bij een vereniging, maar dit is een extraatje. De achttien selectiespelers lopen een kalenderjaar lang met het Roda JC-logo op hun borst en worden tijdens een drukbezochte persdag officieel gepresenteerd. Apetrots zijn ze. Ook tijdens de slotwedstrijd, zoals dit jaar tegen het G-team van FC Groningen. Met Johnny de Mol aan de aftrap, een prachtige dag.”

Yara Keulers
Projectmanager, Stichting Roda JC
Kerkrade Midden in de Maatschappij

“Een G-speler die een baan kan krijgen bij de supermarkt, maar zich afvraagt of hij dat wel moet doen. Want: “Wat als ik doorbreek als prof?”

Dat is hun belevingswereld. En daar sluiten wij, in goed overleg met KNVB, scholen, zorginstellingen, trainers en ouders, ons heel graag bij aan.

“De slotwedstrijd, dit jaar tegen het G-team van FC Groningen met Johnny de Mol aan de aftrap, was een prachtige dag.”

WE WORDEN 60!

Hoe rijker het voetbaljaar, hoe groter de bagage om op voort te borduren. De mogelijkheden in onze unieke tak van sport zijn en blijven eindeloos, getuige ook de resultaten van afgelopen seizoen. De motivatie om in 2016-2017 weer met elkaar te werken aan nóg meer plezier voor iedereen, daarmee zit het wel goed. Het is de kracht van voetbal, dat ons allen verbindt.

Opnieuw met de spanning van het Voetbal zelf voorop. PSV en in het kielzog Ajax in de Champions League. Feyenoord in de Europa League, gevolgd door Heracles Almelo en AZ. Sparta Rotterdam en Go Ahead Eagles terug op het hoogste Nederlandse niveau. Hoe schudden we al die kaarten? Welke profclubs – en amateurverenigingen? – vechten er tot het laatste toe om de vaderlandse cup? Laat de voorspellingen maar komen. Verrassingen en sensaties zullen er hoe dan ook weer zijn!

Gloednieuwe dimensie

Eén ding staat vast. Het wordt een buitengewoon bijzonder jaar. Mede dankzij de primeur van een optimale voetbalpiramide. Met een Tweede Divisie als open scheidslijn tussen profs en amateurs. Een garantie voor een nieuwe, boeiende dimensie van promotie en degradatie.

Een buitengewoon bijzonder jaar?

Dat is het zeker ook dankzij zestig jaar Eredivisie – zes decennia van nationale trots. Zestig jaar Eerste Divisie – zes decennia van ambitie en spektakel. En tien jaar Jupiler League – een decennium lang een kweekvijver van talent. Dat zal worden gevierd. En hoe.

Smullen

Er wacht ons een jubileumseizoen waarin iedereen onderdeel is van het feest. Van de sterren op het veld tot de toppers achter de schermen. We gaan smullen van 'o ja'-fragmenten uit een prachtig verleden. Van internationale grootheden met hun roots in Holland. We brengen een stem uit op onze helden, vieren gedenkwaardige hoogtepunten en dramatische herinneringen. Met sfeervolle acties die uitnodigen tot meedoen. Zeker weten: want al sinds 1956 beleven we ons voetbal sámen.

**Veel succes in het aanstaande seizoen
vol nieuwe, waardevolle prestaties
en herinneringen!**

2016-2017

60 JAAR EREDIVISIE

60 JAAR EERSTE DIVISIE

Colofon

UITGEVER
KNVB Expertise, Eredivisie CV, Coöperatie
Eerste Divisie, Federatie van Betaald Voetbal
Organisaties, KNVB.

LEIND|REDACTIE & COÖRDINATIE
De Voetbalredactie

REDACTIE
Elbert Beekman (KNVB Expertise)

VORMGEVING
Carola van de Ven (Designboard)

BEELDREDACTIE
Jan ter Beek

BEELD (tenzij anders vermeld)
KNVB Media / Eric Verhoeven, Soenar Chamid
Pro Shots
VI Images

REALISATIE
Designboard

DRUK
Schrijen-Lippertz, Voerendaal

